Seat No.: 13179

ZB-125

April-2014

B.Com. Sem.-IV

CC-207: Production Management

Time: 3 Hours] [Max. Marks: 70 (a) ઉત્પાદન સંચાલનનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણો જણાવો. 1. Give the meaning of Production Management and explain its characteristics. અથવા/OR ઉત્પાદન આયોજનની પ્રક્રિયા જણાવો. Describe Process of Production Planning. ઉત્પાદન પ્રક્રિયાના પ્રકારો વર્ણવો. (b) Write note on: Types of Production Process. `અથવા∕OR જોબ ઉત્પાદન અને બેચ ઉત્પાદન વચ્ચે તફાવત જણાવો. Differentiate between Job Production and Batch Production. ઉત્પાદન અંકુશની વિધિ જણાવો. (c) Explain process of Production Control. અથવા/OR ઉત્પાદન આયોજન અને ઉત્પાદન અંકુશ વચ્ચે તફાવત જણાવો. Differentiate between Production Planning and Production Control. 2. (a) વૈજ્ઞાનિક ખરીદી એટલે શું ? તેના મુખ્ય પ્રશ્નોની સમજૂતી આપો. What is scientific purchase? Explain its main problem. अथवा/OR ખરીદ વિધિના તબક્કા જણાવો. Explain the stages of purchase procedure. ખરીદીનું વર્ગીકરણ સમજાવો. (b) Explain purchase classification. અથવા/OR વિકેન્દ્રિત ખરીદીના ફાયદા જણાવો. Explain advantages of decentralize purchase. નોંધ લખો : ખરીદવું કે બનાવવું. Write note on: To Purchase or To Make. અથવા/OR કેન્દ્રિત ખરીદીની મર્યાદાઓ જણાવો. Write down limitations of centralized purchasing. P.T.O. ZB-125

3. (a) ઈન્વેન્ટરીના પ્રકારો જણાવો.

Write note: The Types of Inventory.

અથવા/OR

માલસામગ્રી અંકુશની કોઈપણ ત્રણ પદ્ધતિ સમજાવો.

Explain any three methods of Inventory control.

(b) માલસામગ્રી અંકુશના હેતુઓ જણાવો.

State the objectives of inventory control.

અથવા/OR

www.clgstudy.blogspot.com

6

ઈન્વેન્ટરી અંકુશની ABC પદ્ધતિ સમજાવો.

Write note: ABC methods of Inventory control.

(c) ઈન્વેન્ટરી અંકુશના કોઈપણ આઠ માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો.

Explain any eight guiding principles of inventory control.

અથવા/OR

ઈન્વેન્ટરી અંક્ષશનું મહત્ત્વ સમજાવો.

Explain importance of inventory control.

4. (a) નવીન પેદાશ વિકાસની પ્રક્રિયા વર્ણવો.

Explain: New Product Development Procedure.

અથવા/OR

ગ્રાહક સ્વીકાર પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો.

Narrate the New product Adoption process.

(b) નવીન પેદાશ બજારમાં મુકવાની મુશ્કેલીઓ વર્ણવો.

Explain the problems of launching New product in the market.

अथवा/OR

પેદાશ મિશ્રમાં ફેરફાર કરવાની નીતિ સમજાવો.

Explain the strategies for the change in Product Mix.

(c) પેદાશ મિશ્રને અસરકરતા પરિબળો ચર્ચો.

Discuss the factors affecting Product Mix.

अथवा/OR

વસ્તુ નિષ્ફળતાના કારણો જણાવો.

Narrate the causes of Product failure.

2

ZB-125

5. ટૂંકમાં જવાબ આપા.

Answer in brief:

- (1) 'આધુનિક ટેકનોલોજી વગર ઉત્પાદન શક્ય નથી', સમજાવો. 'Production is not possible without modern technology.' Explain.
- (2) પ્રક્રિયા વિન્યાસ કોને કહેવાય ? What is process layout ?
- (3) આર્થિક વરદી જથ્થો કોને કહેવાય ? What is economic order quantity ?
- (4) VED વિશ્લેષણ કોને કહેવાય ? What is VED analysis system ?
- (5) પેદાશ મિશ્રનો વૈવિધ્યકરણ કોને કહેવાય ? What is diversification in Product Mix ?
- (6) બ્લેંકેટ ખરીદી કોને કહેવાય ? What is blanket purchase ?
- (7) નવી પેદાશને નિષ્ફળતામાંથી બચાવવા કોઈ ચાર ઉપાયો જણાવો. Write down any four remedies to save the New Product from the failure.
- (8) અપવાદ દારા સંચાલન કોને કહેવાય ? What is Management by Exception ?
- (9) FSN વિશ્લેષણ સમજાવો. Explain FSN analysis.
- (10) ઉત્પાદન સંચાલન એટલે શું ? What is Production Management ?
- (11) ચાલુ કામ કોને કહેવાય ? What is work in progress ?
- (12) ભયસપાટી શોધવાનું સૂત્ર લખો. Write down the formula for finding out Danger level.
- (13) સતત ઉત્પાદન કોને કહેવાય ? What is continuous production ?
- (14) પેદાશ સરલીકરણ કોને કહેવાય ? What is simplification of Product Mix ?